
Nytt om navn

TOM ANDERSEN

Tromsø

FREDRIK CLAUSEN

Skedsmo

Ivar Hartviksen

Ivar Hartviksen døde 24.11. 2000, 75 år gammel. Med det har en nord-norsk kjempe gått bort. Han startet sin karriere som allmennlege i Narvik i begynnelsen av 1950-årene, gikk inn i psykiatrien i midten av 1960-årene og bar psykiatrien i Ofoten-området alene i nærmere 30 år.

I samarbeid med medisinsk avdeling ved Narvik sykehus utviklet han et unikt samarbeid ved at akuttpsykiatriske pasienter ble tatt imot ved sykehuset på lik linje med akuttindremedisinske pasienter. Dette gjorde at innleggelsene til det psykiatriske sykehuset i Bodø sjelden ble nødvendig, og pasientene kunne forbli i sitt hjemmemiljø.

Ivar Hartviksen var kjent av alle i Ofoten og han kjente alle. Han var bokstavelig talt tilgjengelig til alle døgnets tider for pasienter, pårørende, kolleger, ulike etater og myndigheter. Den ene dagen gav han en tjeneste til dem, den neste dag gav de en tjeneste tilbake. Mang en pasient fikk arbeid ved at Hartviksen ringte ledere i det lokale næringslivet og sa: «Jeg har en som trenger arbeid, kan du hjelpe?» Og hjelp ble gitt.

I perioden 1986–91 utviklet han, sammen med hovedsakelig sykepleiere og hjelpepleiere, en liten psykiatrisk institusjon nær Narvik som het Paviljongen. Denne lille enheten, som opprinnelig var del av et psykiatrisk sykehjem, tok etter hvert hånd om både akuttpsykiatrien og rehabilitering av dem som hadde mangeårige og ufrivillige opphold i psykiatrisk sykehus. Ved Paviljongen hvor de møtte full frihet og åpenhet, ble de tilbakeført til et vanlig sosialt liv, særlig ved at det ble lagt stor vekt på de daglige, alminnelige samtaler mellom pasienter og ansatte. Resultatene var overveldende. Ivar skrev om dette i Utposten nr. 6/1995.

Ivar Hartviksen var en stor kliniker. Pasientene og hans kolleger gav ved utallige anledninger uttrykk for at hans nærvær alltid skapte trygghet og at han i uvanlig grad kunne lytte. Hans store interesse for pasientenes historier svarte til hans interesse

for skjønnlitteraturens historier, og han la aldri skjul på at slik litteratur var til stor faglig inspirasjon for han. Han deltok aktivt i det fagmiljøet på Nordkalotten som har utviklet seg rundt samtaler og språk, og var selv en betydelig bidragsyter.

Hans kone Aslaug og de seks barna, som han stod så nær og var så sterkt knyttet til, støttet ham lojalt i hans kolossale arbeidsinnsats.

Det er vemodig at en nær venn og umistelig kollega er gått bort, men det er godt å fortsatt kunne høre hans leende stemme og oppmuntrende ord. Han vil fortsatt være med oss.

Klaus Rambøl

Klaus Rambøl sovnet stille inn på Stalsberg bo- og behandlingssenter 20. desember 2000. Han ble født på gården Øgarn i Vestmarka 23. april 1906, og ble 94 år gammel. Han ble cand.med. i Oslo i 1935, og godkjent spesialist i lungesykdommer i 1946.

De første årene av sitt yrkesaktive liv tilbrakte han ved sykehus og tuberkuloseavdelinger. Fra 1950 og frem til han gikk av med pensjon i 1976 viet han sin medisinske karriere til primærhelsetjenesten. De første 13 årene var han stasjonert i Tolga, de siste 13 årene var han distriktslege i Skedsmo kommune. I lange perioder innebar det også ansvaret for flere av nabokommunene, inntil de ble utskilt som egne distrikter.

Klaus Rambøl var en høyt respektert mann, med svært stor arbeidskapasitet og med rike kunnskaper i sine arbeidsfelter. Han hadde et sterkt engasjement for det offentlige helsearbeidet og var med på å bygge ut helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Skedsmo kommune. I tillegg var han opptatt av å få i stand rasjonelle lokale og interkommunale løsninger. Blant annet bidro han til oppbyggingen av det interkommunale Næringsmiddeltilsynet på Nedre Romerike.

Som engasjert offentlig lege ivret Rambøl for utbyggingen av primærlegetjenesten i gruppepraksis, og han bidro til å utvikle den legesentermodellen som kommunen har i dag. Han var en ettertraktet foredragsholder og ressursperson, og ble bl.a. benyttet til kurs og opplæring av de offentlige legene i Norge av daværende helsedirektør Karl Evang. Av sine nære medarbeidere i Skedsmo var han kjent som en dyktig administrator og leder, som tok godt vare på sine medarbeidere. Han var meget punktlig og ryddig i sin fremferd, og i dag ser vi fortsatt spor av det gjennom det velutviklede arkivsystemet han bygde opp. Rambøl levde sitt liv som han lærte andre, og ble en gammel mann som var frisk inntil han for kort tid siden flyttet inn ved det lokale sykehjemmet.

Det er mange av de offentlige legene i dag som har hatt Klaus Rambøl som læremester og som vil minnes en staut representant for en generasjon leger som med rette var høyt respektert i det samfunnet de levde i. Det lyses fred over Klaus Rambøls minne.

Publisert: 20. mars 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. september 2026.